

MÚZEUM

SZERKESZTI: ÉRI ISTVÁN

Az első hazai kőeszköz leletek

A miskolci Herman Ottó Múzeum állandó kiállításán kiemelt helyet kaptak az őskőkori leletek. Régészeti szempontból jelentőségüket fokozza, hogy a magyarországi ősemberkutatás kezdeti eredményeit tükrözik.

Ez a fiatal tudományág világviszonylatban is csak körülbelül százéves múltra tekinthet vissza. A hazai őskőkori-kutatás kezdete egy véletlennek köszönhető. 1891-ben Miskolcon a mai Zrínyi Gimnázium melletti sarkon épült Bársony János ügyvéd háza. 2,5–3 m mélységben, az alapozáskor három különös követ találtak a helyszínen dolgozók. A tárgyak Herman Ottóhoz — a miskolci múzeum névadójához — kerültek, s a kiváló tudós azonnal felismerte, hogy az ősember hagyatékát tartja kezében.

A leletek tudományos elismertetése sok nehézségbe ütközött. A geológusok tagadták, hogy a Szinva-parton, az Avas lejtője alatt az ősemberrel egykorú talajképződmény lenne, s így az eszközök valódiságát is megkérdőjelezték. Herman Ottó azonban rendíthetetlen volt. S hogy valóban élt itt az őskőkori ember, azt kétségtelenné tette a Petőfi — ma Dankó Pista — utcai *lándzsa-hegy*, amelyet 1905-ben találtak (lásd képünket). A kis méretű eszköz anyaga *jáspisopál*, éleinek kidolgozása tökéletes.

Herman Ottó iránymutatására kezdődött meg a Bükk barlangjainak feltárása. A legismertebb a *Szeleta barlang*, amelyről őskőkori kultúrát neveztek el. Lakói körülbelül 36 000 évvel ezelőtt élt vadászok voltak. Ma is folytatjuk a kutatást az Avas tetején, ahol Miskolc Ifjúsági Kultúrparkja épül.

Hellebrandt Magdolna
régész

TV-RÁDIO

UTAZÁS A VILÁGBAN — ÉS ÖNMAGUNKBAN

Mohamedán Rómának is nevezik a Kizil-Kum sivatag melletti fővárost: Taskentet. Az Üzbég SZSZK fővárosa élő példája annak, hogyan épülhet be a népi-nemzeti hagyomány építészeti motívumrendszere a modern városképbe. Nem utolsósorban ezt vették lencsevégre a Magyar Televízió és az APN munkatársai, akik Taskentről 1976 nyarán harmincperces dokumentumfilmet készítettek. E filmnek, amelyet *február 6-án, 16.40-kor* láthatunk a *tv 1-es* műsorában, az első harmada a város építészetét, a második az üzbég népművészetet, a harmadik pedig az üzbég konyha ételkülönlegességeit állítja a középpontba.

Különös rendezvényen gyűlik össze néhány hónapoként a magyarországi pszichológia százegynéhány képviselője, de orvosok, pszichiáterek és a szakmához nem tartozó érdeklődők is megtalálhatók itt. A rendezvény neve: *Pszichoterápiás Hétvége*. Célja, hogy a lélek gyógyítói saját magukon próbálják ki azokat a módszereket, amelyeket munkájuk során alkalmaznak, és kicsireljk tapasztalataikat, új módszereket keressenek, próbáljanak ki. Ennek során jobban megismerik önmagukat, s ez az eredményes gyógyítás egyik legfontosabb feltétele ezen a területen. Ezúttal ezt a rendezvénysorozatot, ennek történetét, eredményeit és kipróbált módszereit mutatja be a *Kossuth rádió január 25-én 20.40-kor* kezdődő műsora.

ÚJ KÖNYVEK

URANIA Növényvilág. Magasabbrendű növények II. (Gondolat Kiadó, 1976., 516 oldal, 152,— Ft.) A három kötetesre tervezett növényvilág sorozatnak ez a második kötete. A két kötet birtokában az olvasó az ősharasztoktól a legfejlettebb egyszikű növényekig valamennyi magasabb rendű növény-csoporttal megismerkedhet. A második kötet a kétszikűek osztályának fiatalabb csoportjait, valamint az egyszikűeket ismerteti, nemcsak szöveggel, hanem gazdag ábraanyag és több mint félezer fényképfelvétel felhasználásával. A kötetet valamennyi, a növényvilág iránt érdeklődő olvasónak ajánljuk. (BZ)

Katona Ferenc: A színjáték. (Gondolat, 1976. 404 oldal, 40,— Ft.) A színház történet művelői eddig általában az írott drámából indultak ki, amikor régi korok felidézésével kísérleteztek. Pedig — s erre a legutóbbi évtizedekben már több kutató rámutatott — a színházi elő-

adásnak a szöveggel azonos értékű más elemei is vannak. Rájuk (a színpad és a nézőtér építészeti formáira, a világítási lehetőségek sajátosságaira, a díszletekre, a jelmezekre, az előadók mozdulataira, arcjátékára, valamint ezek és a színházművészet szöveg-elemének összefüggéseire) irányítja figyelmünket a tanulmány szerzője. Az érzéletes példákat, szellemes magyarázatokat sorjáztató kötet a mai színházművészet értésében is segít az olvasónak... még akkor is, ha néhány következtetése bizonynyal vitát vált majd ki a szakemberek körében. (DGY)

A. H. M. Jones: Augustus. (Gondolat, 1976. 296 oldal, 23,— Ft.) Az angol professzor könyve Julius Caesar fogadott fiának, az első római császárnak a felemelkedését és a birodalom államszervezetének, politikájának, társadalmának és kultúrájának átalakulását mutatja be világosan, érzéletes leírásban. (NF)

A

TOURIST

UTAZÁSI IRODÁK CÍMEI:

Budapest V., Október 6. utca 13. Telefon: 123—410.

Budapest VI., Lenin körút 96. Telefon: 314—902.

Budapest XIII., Bulcsú utca 23/b. Telefon: 298-226.

Budapest IX., Ullői út 21. Telefon: 180-574.

Budapest III., Harrer Pál utca 18. Telefon: 884—302.

Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 16. Telefon: 172—150.

ANKÉT A KOSSUTH KLUBBAN

A színes Élet és Tudományról rendez ankétot a TIT Kossuth Klubja (Budapest VIII., Múzeum utca 7.) január 28-án, pénteken 18 órakor. Az ankétot *Fenyő Béla* főszerkesztő vezeti. Minden érdeklődőt szívesen látunk.